

.....
การประเมินโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก
โรงเรียนบ้านโพนงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST Model
Project Evaluation of Enhancement Learning Achievement base on Active Learning of
Ban Phon-Ngam School Office of Roi Et Primary Education Service Area Office 2 with
the CIPPIEST Model

เชาวนวัต ปิตรุงคพิทักษ์

Chaowat Phiturongkapitak

โรงเรียนบ้านโพนงาม,สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

Ban Phon-Ngam School, Office of Roi Et Primary Education Service Area Office 2

Corresponding author e-mail: lex.forever20@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0451-5007>

Received 05/03/2022

Revised 07/03/2022

Accepted 08/03/2022

บทคัดย่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการซึ่งเป็นบทบาทของสถานศึกษาที่จะต้องออกแบบนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่มุ่งสู่การเพิ่มสมรรถนะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่พึงประสงค์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก โรงเรียนบ้านโพนงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST Model ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายทอดส่งต่อ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 6 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 30 คน และนักเรียน จำนวน 23 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 59 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการประเมินโครงการในภาพรวมตามความคิดเห็นของครูผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุด ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน (2) ผลการประเมินโครงการด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุด ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด โครงการมีวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ชัดเจนเหมาะสม เนื้อหาและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม และผู้บริหารเห็นความสำคัญ ให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการ การกำกับติดตาม ประเมินผล คลอบคลุมวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการ ขั้นตอน วิธีการประเมินผล มีความเหมาะสม และการจัดกิจกรรมตามโครงการมีความเหมาะสมกับนักเรียน นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ผ่านการเรียนรู้อันหลากหลายและมีพัฒนาการทักษะการเรียนรู้ดีขึ้น (3) ผลการประเมิน

.....
โครงการด้านการถ่ายทอดส่งต่อ ความคิดเห็นของครูผู้สอนอยู่ในระดับ มาก ความคิดเห็นของผู้ปกครอง
นักเรียนอยู่ในระดับมาก โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย
โครงการสามารถเป็นแบบอย่างขยายผลให้กับโรงเรียนอื่นได้

คำสำคัญ: ประเมินโครงการ, รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก, ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The academic achievement reflects the quality of learners through both formal and informal learning management processes, This is the role of the educational institution to design innovative learning management that aims to increase the learning capacity of the desired learners. Thus, this research aims to assess The project evaluation of enhancement learning achievement based on Active Learning of Ban Phon-Ngam School Office of Roi Et Primary Education Service Area Office 2 using the CIPPIEST Model with context, input process, product, impact, effectiveness, sustainability, and transportation. The sample was 6 teachers, 30 parents of students, and 23 students, including 59 persons, selected through the purposive sampling method. The Research tools comprised of questionnaires, interview forms, and observation forms. The research data was then analyzed by applying content analysis and descriptive statistics to mean and standard deviation. The result is as follows; (1) The overall project assessment due to the teachers' opinions is at the highest level, and due to the parents' opinions is also in the highest level which passing the assessment criteria. (2) The result of the project assessment (Context, Input, Process, Product, Impact, sustainability, suitability due to the teachers' opinions is in the highest level, and due to the parents' opinions is also in the highest level. The project aims for reasonable goals and projects have clear objectives. The management and the importance to promote and supporting that project. The very purpose of monitoring and evaluating is coverage. The goal of the algorithm evaluation is appropriate. The activities under the project are appropriate for students. Students are interested in learning with various learning skills development better. (3) The result of the project assessment (transportation) due to the teachers' opinions is in high level, and due to the parents' opinions is also in high level. Public school projects should get involved with a variety of methods. The project can be extended to other schools.

Keywords: Project Evaluation, Active Learning, Enhancement Learning Achievement

บทนำ

รูปแบบ AL เป็นแนวคิดใหม่ที่เริ่มเป็นที่นิยมในช่วงปลายศตวรรษที่ 21 โดยรูปแบบนี้เป็นแนวคิดกว้าง ๆ ที่เน้นความมีส่วนร่วมและบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียน ครอบคลุมวิธีการเรียนการสอนหลากหลายวิธี เช่น การเรียนรู้ด้วยการค้นพบ (Discovery Learning) การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning) การเรียนรู้จากการสืบค้น (Inquiry-Based Learning) และการเรียนรู้จากการทำกิจกรรม (Activity-Based Learning) เป็นต้น ซึ่งวิธีการเหล่านี้มีพื้นฐานมาจากแนวคิดเดียวกัน คือให้ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทหลักในการเรียนรู้ของตนเองรูปแบบการเรียนการสอนแบบ AL อาศัยหลักการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับธรรมชาติการทำงานของสมองส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวและกระตือรือร้นด้านการคิด (Cognitively Active) มากกว่าการฟังผู้สอนในห้องเรียนและการท่องจำ ทำให้ได้การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูง โดยรูปแบบการเรียนรู้อัล (AL) นอกจากจะกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้จากตัวผู้เรียนเองแล้ว ยังเป็นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องนอกห้องเรียน (Life-Long Learning) ได้อีกด้วย ทำให้ได้การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (ปริชาญ เดชศรี. 2545; ไพท สิทธิสุนทร. 2543)

การเรียนการสอนในโรงเรียนบ้านโพรงงาม ปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นการเรียนการสอนแบบที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับกระบวนการเรียนการสอนน้อย หรือที่มักเรียกกันว่า เป็นการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Instructor Center) ในภาคทฤษฎีผู้สอนมักทำหน้าที่เป็นเพียงผู้บรรยายตามเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ส่วนในภาคปฏิบัติผู้สอนก็มักจะทำหน้าที่ในการสาธิตการทดลองต่าง ๆ ให้นักเรียนดู แล้วจึงให้นักเรียนไปปฏิบัติงานตามใบงานหรือใบประกอบที่กำหนดไว้ ผู้สอนบางท่านใช้วิธีการซักถามนักเรียนบ้างในบางครั้ง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ หรือเพื่อควบคุมชั้นเรียนให้นักเรียนหันมาใส่ใจกับการเรียน แต่ก็ยังมีเป็นส่วนน้อย ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณเนื้อหาที่ต้องสอนมีเป็นจำนวนมาก ถ้าใช้เวลาในการซักถามนานเกินไป จะทำให้การสอนไม่ทันตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ หรือรายละเอียดของคำอธิบายรายวิชาที่กำหนดไว้ในที่สุด เพื่อเป็นการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น วิธีการจัดการเรียนการสอนอีกอย่างหนึ่ง ที่น่าจะนำมาใช้ได้ ก็คือเปลี่ยนวิธีการสอนจากแบบที่เคยใช้เป็นประจำ หรือแบบ Passive Learning มาเป็นแบบ Active Learning หรือใช้คำย่อว่า AL เป็นแนวคิดค่อนข้างใหม่ในการปฏิรูประบบการศึกษาแบบเดิมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนโดยตรง โดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป (Bonwell, 1991) นำวิธีการสอน เทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรม กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน ดังนั้น AL จึงถือเป็นการจัดการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันสำหรับการพัฒนาชุดกิจกรรมเป็นระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลายอย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่ออย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจสื่ออีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาและสื่ออีกอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดการเสาะแสวงหาอันนำไปสู่ความเข้าใจอันลึกซึ้งและป้องกันการเข้าใจความหมายผิดสื่อการสอน

เหล่านี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าสื่อประสมนำมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2525; สมคิด พรหมจ้อย, 2552; สมนึก ภัทธิยธนี, 2551). เพื่อเป็นการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น วิธีการจัดการเรียนการสอนอีกอย่างหนึ่ง ที่น่าจะนำมาใช้ได้ ก็คือเปลี่ยนวิธีการสอนจากแบบที่เคยใช้เป็นประจำ หรือแบบ Passive Learning มาเป็นแบบ Active Learning หรือใช้คำย่อว่า AL เป็นแนวคิดค่อนข้างใหม่ในการปฏิรูประบบการศึกษาแบบเดิมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนโดยตรง โดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป (Bonwell, 1991) นำวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรม กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน ดังนั้น AL จึงถือเป็นการจัดการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันสำหรับการพัฒนาชุดกิจกรรมเป็นระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลายอย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่ออย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจสื่ออีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาและสื่ออีกอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดการเสาะแสวงหาอันนำไปสู่ความเข้าใจอันลึกซึ้งและป้องกันการเข้าใจความหมายผิดสื่อการสอนเหล่านี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าสื่อประสมนำมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การประเมินโครงการนับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการดำเนินโครงการ ซึ่งช่วยให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนโครงการ ตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ ตลอดจนตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ (สมคิด พรหมจ้อย, 2552: 30) และช่วยให้ได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้รับบริการ ข้อมูลประเภทนี้ทำให้เราทราบถึงข้อจำกัดและปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานเพื่อนำมา ปรับปรุงโครงการตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ รวมถึงทราบผลผลิตการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป (เยาวดี รวงชัยกุลวิบูลย์ศรี, 2556; ราไพ แสงนิกุล, 2559: 13-14) โดยเฉพาะรูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ที่เป็นส่วนปรับขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP โดยที่ส่วนขยายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นนี้มีความหมายครอบคลุมรวมถึงการประเมินผลผลิตเดิมและการประเมินผลลัพธ์ (รัตนะ บัวสนธ์, 2556: 23) ซึ่งเป้าหมายของการประเมินตามรูปแบบนี้มุ่งให้ประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) ก่อน อาจทำหลายการประเมินสรุปรวม (Summative Evaluation) ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศมากยิ่งขึ้นในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ

โรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้ดำเนินการโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) โดยโรงเรียนมีกระบวนการควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ที่กำหนดไว้ และจากการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนบ้านโพรงงาม อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เข้าร่วมโครงการเป็นมาตั้นมา ปัจจุบัน ทำ

ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้มากขึ้น นักเรียนได้รับการถ่ายทอดทักษะกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้องและเกิดทักษะการเรียนรู้พื้นฐานได้เป็นอย่างดี แต่ในการประเมินโครงการนี้ โรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานการศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จะทำการประเมินโครงการเฉพาะด้านผลลัพธ์ของการดำเนินการของโครงการเท่านั้น ส่วนด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ และส่วนขยายของด้านผลผลิตไม่ได้ทำการประเมินเจาะลึกลงในรายละเอียดอย่างชัดเจน จึงส่งผลให้โรงเรียนขาดข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่ครอบคลุม ครบถ้วนทุกด้าน ข้อมูลและสารสนเทศที่ได้จึงไม่เพียงพอสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินการโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฯ ในปีการศึกษาต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงได้ทำการวิจัยประเมินโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) โรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST Model เนื่องจากเป็นการประเมินที่มีวิธีดำเนินการอย่างชัดเจนเป็นระบบ เพื่อจะได้สารสนเทศจากการประเมินเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ และเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและขยายผลโครงการให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST Model

ระเบียบวิธีการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสอบถาม ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 36 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังนี้

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษา	จำนวน 6 คน
2. ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6	จำนวน 30 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 12 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังนี้

1. ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 6	จำนวน 6 คน
2. ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 6	จำนวน 6 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสังเกต ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 29 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังนี้

1. ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6	จำนวน 6 คน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6	จำนวน 23 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยมี 3 ประเภท ดังนี้

1. แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ

2. แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 ใช้สอบถามครูและบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินการโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำไปวิเคราะห์และประเมินผลการ

3. แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 ใช้สอบถามผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการดำเนินการโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำไปวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินการโครงการ

แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายด้านผลผลิต ได้แก่ ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายทอดส่งต่อ ในการดำเนินโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Opened ended Form) ได้แก่ ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม

แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ

1. แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 ใช้สัมภาษณ์ครูและบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินการโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) โรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำไปวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินการโครงการ

2. แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 ใช้สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการดำเนินการโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) โรงเรียนบ้านโพนงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำไปวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินการโครงการ

แบบสัมภาษณ์ทั้ง 2 ฉบับ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structure interview) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีประเด็นสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) โรงเรียนบ้านโพนงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

แบบสังเกต (Observation) สำหรับใช้สังเกตพฤติกรรมการสอนของครู และสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็ก ขณะที่การจัดกิจกรรมตามโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) กำลังดำเนินการอยู่ จำนวน 2 ฉบับ

1. แบบสังเกต ฉบับที่ 1 ใช้สังเกตพฤติกรรมการสอนของครู

2. แบบสังเกต ฉบับที่ 2 ใช้สังเกตพฤติกรรมของเด็ก

การวิเคราะห์ข้อมูล: ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพจะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินโครงการในภาพรวมตามความคิดเห็นของครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตาราง 1 ผลการประเมินโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โรงเรียนบ้านโพนงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ในภาพรวม

ที่	รายการ	ความคิดเห็นครูผู้สอน			ความคิดเห็นผู้ปกครอง		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านบริบท (Context)	4.60	0.50	มากที่สุด	4.66	0.48	มากที่สุด
2	ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	4.53	0.57	มากที่สุด	4.58	0.59	มากที่สุด
3	ด้านกระบวนการ (Process)	4.54	0.48	มากที่สุด	4.51	0.63	มากที่สุด
4	ด้านผลผลิต (Product)	4.64	0.49	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด
5	ผลกระทบ (Impact)	4.58	0.52	มากที่สุด	4.67	0.66	มากที่สุด
6	ประสิทธิผล (Effectiveness)	4.70	0.43	มากที่สุด	4.52	0.77	มากที่สุด
7	ความยั่งยืน (Sustainability)	4.67	0.49	มากที่สุด	4.51	0.59	มากที่สุด

ที่	รายการ	ความคิดเห็นครูผู้สอน			ความคิดเห็นผู้ปกครอง		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
8	การถ่ายทอดส่งต่อ (Transportation)	4.44	0.62	มาก	4.40	0.64	มาก
รวมเฉลี่ย		4.59	0.51	มากที่สุด	4.58	0.60	มากที่สุด

2. ผลการประเมินโครงการด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 2 ผลการประเมินโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านบริบท

ที่	รายการ	ความคิดเห็นครูผู้สอน			ความคิดเห็นผู้ปกครอง		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	โครงการมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน	4.83	0.41	มากที่สุด	4.67	0.48	มากที่สุด
2	โครงการมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.33	0.52	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด
3	โครงการมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯ	4.50	0.55	มาก	-	-	-
4	โครงการมีการบูรณาการกับกิจกรรมหลักประจำวันได้อย่างเหมาะสม	4.67	0.52	มากที่สุด	-	-	-
5	โครงการสามารถนำไปปฏิบัติในชั้นเรียนได้จริง	4.67	0.52	มากที่สุด	4.77	0.43	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.60	0.50	มากที่สุด	4.66	0.48	มากที่สุด

ตาราง 3 ผลการประเมินโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านปัจจัยนำเข้า

ที่	รายการ	ความคิดเห็นครูผู้สอน			ความคิดเห็นผู้ปกครอง		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	โครงการมีเนื้อหาและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสมกับนักเรียน	4.67	0.52	มากที่สุด	4.73	0.58	มากที่สุด
2	ผู้บริหารให้การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินโครงการ	4.67	0.52	มากที่สุด	4.70	0.47	มากที่สุด
3	ครูผู้สอนมีความพร้อมและศักยภาพในการดำเนินโครงการ	4.50	0.50	มาก	4.37	0.49	มาก
4	โรงเรียนมีความพร้อมทางด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่	4.33	0.52	มาก	4.53	0.73	มากที่สุด
5	งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม	4.67	0.52	มากที่สุด	-	-	-
รวมเฉลี่ย		4.57	0.50	มากที่สุด	4.58	0.59	มากที่สุด

ตาราง 4 ผลการประเมินโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โรงเรียนบ้านโพรงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านกระบวนการ

ที่	รายการ	ความคิดเห็นครูผู้สอน			ความคิดเห็นผู้ปกครอง		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม คำนึงถึงความสามารถและความสนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.67	0.52	มากที่สุด	4.63	0.67	มากที่สุด
2	การจัดกิจกรรมเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมกัน	4.83	0.52	มากที่สุด	4.63	0.49	มากที่สุด
3	ครูผู้สอนตรวจผลงานที่มอบหมาย และสะท้อนผลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง	4.67	0.52	มากที่สุด	4.53	0.63	มากที่สุด
4	มีการเปิดโอกาสให้ครู และบุคลากรอื่นหรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	4.67	0.52	มากที่สุด	4.20	0.41	มาก

ที่	รายการ	ความคิดเห็นครูผู้สอน			ความคิดเห็นผู้ปกครอง		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
5	มีการจัดแสดงผลงาน หรือนิทรรศการของนักเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน	4.50	0.52	มาก	4.40	0.72	มาก
6	มีการนิเทศ กำกับ ติดตามเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมโดยผู้บริหาร หรือวิทยากรที่เลี้ยงอย่างเหมาะสม	4.17	0.52	มาก	3.97	0.81	มาก
7	ใช้วิธีการและเครื่องมืออย่างหลากหลายในการประเมิน เช่น การสังเกต สอบถาม และการจดบันทึก เพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างพอเพียง	4.17	0.55	มาก	4.67	0.48	มากที่สุด
8	นำผลการประเมินมาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กได้เต็มตามศักยภาพ	4.67	0.52	มากที่สุด	-	-	-
รวมเฉลี่ย		4.54	0.48	มากที่สุด	4.51	0.63	มากที่สุด

ตาราง 5 ผลการประเมินโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โรงเรียนบ้านโพนงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านผลผลิต

ที่	รายการ	ความคิดเห็นครูผู้สอน			ความคิดเห็นผู้ปกครอง		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	โครงการสามารถพัฒนานักเรียนให้มีการพัฒนาความสามารถพื้นฐาน ได้แก่ อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น	4.50	0.55	มาก	4.80	0.41	มากที่สุด
2	โครงการสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทักษะกระบวนการทางการเรียนรู้ ได้แก่ ทักษะการสังเกต ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการคำนวณ ทักษะการพยากรณ์หรือการคาดคะเนคำตอบ ทักษะการเรียนรู้แบบความร่วมมือ ทักษะการทำงาน	4.50	0.55	มาก	4.70	0.47	มากที่สุด

ที่	รายการ	ความคิดเห็นครูผู้สอน			ความคิดเห็นผู้ปกครอง		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
	เป็นทีม ทักษะการนำเสนองาน ทักษะการทดลองและการสาธิต และ ทักษะการลงความคิดเห็นจากข้อมูล						
3	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการ มาเรียนหรือการทำกิจกรรม	4.50	0.55	มาก	4.83	0.38	มากที่สุด
4	นักเรียนสามารถสื่อสารความคิดต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์ออกมา เป็น ถ้อยคำให้ผู้อื่นเข้าใจได้	4.67	0.52	มากที่สุด	4.63	0.49	มากที่สุด
5	นักเรียนมีการเรียนรู้และทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี	4.83	0.41	มากที่สุด	4.77	0.43	มากที่สุด
6	นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานได้	4.83	0.41	มากที่สุด	-	-	-
รวมเฉลี่ย		4.64	0.49	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด

ตาราง 6 ผลการประเมินโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โรงเรียนบ้านโพนงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านผลกระทบ

ที่	รายการ	ความคิดเห็นครูผู้สอน			ความคิดเห็นผู้ปกครอง		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning	4.67	0.50	มากที่สุด	4.77	0.57	มากที่สุด
2	ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการ เรียนรู้แบบ Active Learning	4.50	0.50	มาก	4.57	0.73	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.58	0.52	มากที่สุด	4.67	0.66	มากที่สุด

ตาราง 7 ผลการประเมินโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โรงเรียนบ้านโพนงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านประสิทธิผล

ที่	รายการ	ความคิดเห็นครูผู้สอน			ความคิดเห็นผู้ปกครอง		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล

1	โครงการสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ตามหลักสูตรกำหนดได้	4.83	0.37	มากที่สุด	4.90	0.31	มากที่สุด
2	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมตามกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้อย่างมีคุณภาพ	4.67	0.47	มากที่สุด	-	-	-
3	โครงการสามารถส่งเสริมผู้ปกครองด้านการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเด็กได้อย่างมีคุณภาพ	4.50	0.37	มาก	4.13	0.90	มาก
รวมเฉลี่ย		4.67	0.43	มากที่สุด	4.52	0.77	มากที่สุด

ตาราง 8 ผลการประเมินโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โรงเรียนบ้านโพนงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านความยั่งยืน

ที่	รายการ	ความคิดเห็นครูผู้สอน			ความคิดเห็นผู้ปกครอง		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ สามารถนำไปปรับใช้ในการค้นคว้าหาความรู้หรือเรียนระดับชั้นที่สูงขึ้น	4.83	0.37	มากที่สุด	4.40	0.62	มาก
2	ผู้ปกครองพร้อมให้ความร่วมมือดำเนินโครงการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จต่อไป	4.50	0.50	มากที่สุด	4.43	0.63	มาก
3	โครงการควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป	4.67	0.47	มาก	4.70	0.47	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.67	0.49	มากที่สุด	4.51	0.59	มากที่สุด

3. ผลการประเมินโครงการด้านการถ่ายทอดส่งต่อความคิดเห็นของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 ผลการประเมินโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โรงเรียนบ้านโพนงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ

ที่	รายการ	ความคิดเห็นครูผู้สอน			ความคิดเห็นผู้ปกครอง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนนำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวันที่บ้านหรือชุมชน	4.67	0.47	มากที่สุด	4.67	0.48	มากที่สุด
2	มีการประชาสัมพันธ์โครงการด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.00	0.47	มาก	4.10	0.68	มาก
3	สามารถเป็นแบบอย่างและขยายผลให้กับโรงเรียนอื่นได้	4.67	0.50	มากที่สุด	-	-	-
รวมเฉลี่ย		4.44	0.62	มาก	4.40	0.64	มาก

สรุปผลการวิจัย

1. ด้านบริบท ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากโครงการดั่งนี้ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯ บูรณาการกับกิจกรรมหลักประจำวันได้อย่างเหมาะสม มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เข้าใจง่ายและสามารถนำไปปฏิบัติในชั้นเรียนได้จริง เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นกิจกรรมที่ปรับเข้ากับนักเรียนได้ทุกคนตามความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล

2. ด้านปัจจัยนำเข้า ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีความพร้อมของอาคารสถานที่ ห้องเรียน และบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Active Learning ยังขาดสื่อวัสดุอุปกรณ์บางอย่าง ผู้บริหารให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการเป็นอย่างดี แต่งบประมาณที่มีค่อนข้างจำกัดและต้องการการสนับสนุนครูและบุคลากรเพิ่ม

3. ด้านกระบวนการ ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด กระบวนการบริหารจัดการมีความเหมาะสมดี ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการจัดแสดงผลงานและนิทรรศการผลงานของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกด้วยวิธีการที่เหมาะสม มีการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี แต่ยังมีอุปสรรค คือ ขาดการนิเทศ กำกับ ติดตามจากวิทยากรพี่เลี้ยงและผู้บริหาร เนื่องจากมีภารกิจในการประชุม อบรม สัมมนาและอื่นๆ ทำให้ไม่มีเวลาในการนิเทศอย่างใกล้ชิดและเหมาะสม

4. ด้านผลผลิต ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด โดยพบว่า ในด้านคุณภาพของนักเรียนมีผลออกมาเป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากนักเรียนมีการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออก เขียนได้ และคิดเลขเป็น ตาม

ความสามารถของแต่ละบุคคล นักเรียนกล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม มีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น อีกทั้งครูผู้สอนจะต้องได้รับคำแนะนำจากผู้บริหารเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และปรับปรุงการทำงานโครงการให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้ร่วมกิจกรรมและเรียนรู้ไปพร้อมกับบุตรหลานด้วย จึงส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้แบบ Active Learning ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน ครบถ้วน ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการยังไม่ครอบคลุมและขาดความต่อเนื่อง

4.1 ด้านผลกระทบ ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด โดยพบว่า นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning และผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

4.2 ด้านประสิทธิผล ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด โดยพบว่า โครงการสามารถพัฒนา นักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ตามหลักสูตรกำหนดได้ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมตามกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้อย่างมีคุณภาพ และส่งเสริมผู้ปกครองด้านการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเด็กได้อย่างมีคุณภาพ

4.3 ด้านความยั่งยืน ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด โดยพบว่า นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ สามารถนำไปปรับใช้ในการค้นคว้าหาความรู้หรือเรียนระดับชั้นที่สูงขึ้น ผู้ปกครองพร้อมให้ความร่วมมือดำเนินโครงการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จต่อไปและโครงการควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป

4.4 ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า นักเรียนนำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวันที่บ้านหรือชุมชน แต่ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการด้วยวิธีการที่หลากหลาย และพัฒนาจนสามารถเป็นแบบอย่างขยายผลให้กับโรงเรียนอื่นได้

อภิปรายผล

ผลการประเมินโครงการในภาพรวม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุด ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลการประเมินโครงการด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุด ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการวิจัยพิจารณาเป็นรายด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านบริบทโครงการนี้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯ บูรณาการกับกิจกรรมหลักประจำวันได้อย่างเหมาะสม มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เข้าใจง่ายและสามารถนำไปปฏิบัติในชั้นเรียนได้จริง สอดคล้องกับวิฑูรย์ สุธรรมมา (2557: 1 15-1 19) ทำการประเมินโครงการอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท ของการดำเนินงานโครงการอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน จังหวัดมุกดาหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีความสอดคล้องกับหน่วยงาน/องค์กร/ภาคประชาสังคม ในพื้นที่ดีแล้ว แต่ควรบูรณาการกระบวนการให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

.....

ด้านปัจจัยนำเข้าโรงเรียนมีความพร้อมของอาคารสถานที่ ห้องเรียน และบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) สอดคล้องกับรำไพ แสงนิกุล (2559: 154-158) ที่ทำการประเมินโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย: กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต 2 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื้อหาและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม และผู้บริหารเห็นความสำคัญ ให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการ และผลการศึกษาของสุปัญญา ชาตง (2561: 82-83) ได้ประเมินหลักสูตรจินตคณิตโดย CIPPIEST Model โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรจินตคณิต โดย CIPPIEST Model ผลการวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้นตามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรจินตคณิตของผู้บริหารและครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Vithayaporn, S., Katekaew, R., & Vorapanya, T. (2019) ซึ่งพบว่าบทบาทของอาจารย์ในการดำเนินการเรียนรู้เชิงรุกมีนัยสำคัญ โดยใช้เทคนิครูปแบบ Think-Pair-Share, สถานการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริง, การอภิปรายของนักเรียน, เอกสารรายงานสรุป, การระดมสมอง, การเรียนรู้แบบร่วมมือ, การสวมบทบาท, ปัญหา - การเรียนรู้จากฐาน การเรียนรู้จากงาน การนำเสนอ-การฝึกปฏิบัติ-การผลิต และเกม บทสรุป/ข้อเสนอแนะ ในการเปลี่ยนบทบาทวิทยากรให้เป็นโค้ชและผู้อำนวยความสะดวกในการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน บทบาทนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของกลยุทธ์การสอนและผลการเรียนรู้ของนักเรียน มีการเสนอแบบจำลองกรอบแนวคิดในบทความนี้เพื่อการวิจัยในอนาคต

ด้านกระบวนการกระบวนการบริหารจัดการมีความเหมาะสมดี ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนได้อย่างเหมาะสม นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับ มินดา เจริญภูมิ (2559: 85-89) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนแวงน้อยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบ CIPPIEST พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนแวงน้อยศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 25 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบ CIPPIEST สอดคล้องกับ Ha, R., Hussien, S., Wae-U-seng, N., & Hengpiya, A. (2017) ได้วิจัยการตรวจสอบโครงสร้างของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาอิสลามศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 300 คน โดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างมาจากสามมหาวิทยาลัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย แบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) ถูกนำมาใช้ในการพัฒนาแบบจำลอง การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจและการวิเคราะห์ปัจจัยยืนยันถูกนำมาใช้เพื่อระบุปัจจัยพื้นฐานและทดสอบความน่าเชื่อถือของโครงสร้างและความถูกต้องของคอนเวอร์เจนซ์ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อแบบจำลองพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (FAALB) มีความเหมาะสมและเชื่อถือได้ และการประมาณค่าพารามิเตอร์ทั้งหมดเป็นโครงสร้างที่ถูกต้อง ค่าของ TLI, CFI, IFI และ NFI มีค่ามากกว่าจุดตัด X^2/df และ RMSEA ก็บรรลุค่าที่แนะนำเช่นกัน ผลการศึกษาพบหลักฐานว่าพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุกได้รับอิทธิพลจากสภาวะทางจิตใจ

ด้านผลผลิต นักเรียนมีการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออก เขียนได้ และคิดเลขเป็น ตามความสามารถของแต่ละบุคคล นักเรียนกล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม มีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) และผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) สอดคล้องกับ กมลรัตน์ อธิววรรณ (2561: 153-162) ได้ทำการศึกษาสภาพ ปัญหา และผลสำเร็จของการดำเนินงานโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร พบว่า ระดับผลสำเร็จของการดำเนินงานโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูปฐมวัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการถ่ายทอดส่งต่อ ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการด้วยวิธีการที่หลากหลาย และพัฒนาจนสามารถเป็นแบบอย่างขยายผลให้กับโรงเรียนอื่นได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ รำไพ แสงนิกุล (2559 : 154-158) การประเมินโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย :กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผลการประเมินด้านการถ่ายทอดส่งต่อโดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบวิธีการที่หลากหลาย โครงการสามารถเป็นแบบอย่างขยายผลให้กับโรงเรียนอื่นได้และเด็กเล่าประสบการณ์การร่วมกิจกรรมโครงการให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้ เช่นเดียวกับชานากานต์ อิกหาญ (2558: 116-125) ได้ประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด การประเมินด้านการถ่ายทอดความรู้ พบว่า ผลที่เกิดกับผู้เรียนในการเรียนถ่ายทอดความรู้มีความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่พบผู้วิจัยเห็นว่าสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้มีประเด็นดังต่อไปนี้

1. ด้านบริบท: ควรวางแผนการจัดกิจกรรมตามโครงการให้สามารถบูรณาการกับกิจกรรมหลักประจำวันของนักเรียนให้ได้อย่างเหมาะสม และให้สามารถนำไปปฏิบัติในชั้นเรียนได้จริง

2. ด้านปัจจัยนำเข้า: โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณในการจัดหาสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการ

3. ด้านกระบวนการ: ควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรอื่น หรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้มากขึ้น เพื่อเป็นแก้ปัญหาเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของครูและบุคลากรในการจัดกิจกรรมและครูผู้สอนควรนำผลการประเมินมาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพอย่างต่อเนื่อง โดยใช้วิธีการและเครื่องมืออย่างหลากหลายในการประเมิน เช่น การสังเกต สอบถาม และการจดบันทึก เพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอ และควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตามเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมโดยผู้บริหาร หรือวิทยากรที่เลี้ยงอย่างเหมาะสม

4. ด้านผลผลิต: ครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมบูรณาการร่วมกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนา
นักเรียนให้มีการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออก เขียนได้และคิดเลขเป็น และพัฒนาทักษะกระบวนการ
เรียนรู้ควบคู่กันไป

4.1 ด้านผลกระทบ: ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ตามกระบวนการการ
จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) โดยจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วม
รับผิดชอบการเรียนรู้ของเด็กให้มากขึ้น

4.2 ด้านประสิทธิผล: ควรส่งเสริมผู้ปกครองในด้านการเรียนรู้ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้
แบบเชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับเด็กอย่างต่อเนื่อง

4.3 ด้านความยั่งยืน: ควรจัดกิจกรรมที่สามารถพัฒนาทักษะกระบวนการกระบวนการการ
จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ให้นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ หรือการ
เรียนรู้ระดับขั้นที่สูงขึ้น

4.4 ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ: ควรส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้และทักษะกระบวนการจัดการ
เรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ไปใช้ที่บ้านหรือชุมชนในชีวิตประจำวัน

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ อธิวรรณ. (2561). *สภาพ ปัญหา และผลสำเร็จของการดำเนินงานโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์
น้อย ประเทศไทย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร.*
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชนากานต์ อิกหาญ. (2558). การประเมิน. *รายงานการประชุมวิชาการและนำเสนอผลการวิจัยระดับชาติและ
นานาชาติกลุ่มระดับชาติด้านการศึกษา.* 3 (6), 116-126.
- ปรีชาญ เดชศรี. (2545). การเรียนรู้แบบ Active Learning : ทำได้อย่างไร. *วารสาร สสวท.* 30 (116) : 53-
55.
- ไพฑูริ ลิทธิสุนทร. (2543). การเรียนรู้แบบ 4 MAT. *สานปฏิรูป.* 24 (มีนาคม), 20-23.
- มินดา เจริญภูมิ. (2559). *การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนน้อยศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบ CIPPIEST.* วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.
- เยาวดี ราชชัยกุลวิบูลย์ศรี. (2556). *การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้.
วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5 (2), 7-24.

-
- รำไพ แสงนิกุล. (2559). การประเมินโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย : กรณีศึกษาลำปางงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพลันธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
วิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). พัฒนาหลักสูตรและการสอน – มิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิฑูลย์ สุธรรมมา. (2557). การประเมินโครงการอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน จังหวัดมุกดาหาร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสร้างเสริมสุขภาพบัณฑิต วิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). เทคนิคการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: จตุพรดีไซน์.
- สมนึก ภัทธียธนี. (2551). การวัดผลการศึกษา. ภาพลันธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สุปัญญา ชาตง. (2561). การประเมินหลักสูตรจินตคณิต โดย CIPPIEST Model. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุ
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). *Active Learning: Creating Excitement in the Classroom*.
ASHE-ERIC Higher Education Report. Washington DC: School of Education and Human
Development, George Washington University.
- Ha, R., Hussien, S., Wae-U-seng, N., & Hengpiya, A. (2017). Model of Factors Affecting Active
Learning Behavior: Context of Three Southern Border Provinces of Thailand. *PSAKU
International Journal of Interdisciplinary Research*, 6 (1), 103-110.
- Vithayaporn, S., Katekaew, R., & Vorapanya, T. (2019). Changing the Role of a Lecturer to
Improve the Student's Learning Outcomes. *PSAKU International Journal of
Interdisciplinary Research*, 8 (2), 218-226.